

Legal framework for the imposition of administrative sanctions for violation of anti-money laundering legislation

Нормативні підстави притягнення до адміністративної відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері запобігання легалізації (відмиванню) злочинних доходів

Volodymyr Berizko

Ключові слова:

підстави притягнення до відповідальності, адміністративна відповідальність, протидія відмиванню доходів, протидія фінансуванню тероризму.

Key words:

legal framework for the imposition of sanctions, administrative responsibility, anti-money laundering, combating the financing of terrorism.

*Несправедливість, допущена щодо однієї людини, є загрозою всім.
Шарль Луї Монтеск'є*

Вступ. Загальне розуміння підстав застосування заходів адміністративної відповідальності в аналізованій сфері адміністративних правовідносин становить інтерес з огляду на те, що підстави адміністративної відповідальності визначають:

- межі дозволеної поведінки, вихід за які призведе до покарання;
- якість конструкції передбаченої законодавцем правової норми;
- співвідношення чіткості викладення норм із правильним і однозначним для всіх застосуванням, а отже, в певній частині розкривають зміст адміністративної відповідальності, динаміку її розвитку та реалізацію.

У зв'язку зі змістом нової редакції Закону України від 14 жовтня 2014 р. № 1702-VII «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»¹ (далі – Закон), питання дослідження підстав адміністративно-правової відповідальності за правопорушення, які мають місце в зазначеній сфері, набувають актуальності та потребують детального розгляду.

Загальними положеннями адміністративної відповідальності за правопорушення в зазначеній сфері цікавилися А. Берлач, І. Гаєвський, В. Коваленко, Т. Коломоєць, В. Колпаков, М. Тищенко, Ю. Шемшученко та інші.

Однак підстави притягнення до адміністративної відповідальності у сфері порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення в Україні достатньо ґрунтовно не досліджувалися.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження нормативних підстав притягнення до адміністративної відповідальності у сфері порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення у світлі останніх законодавчих змін.

¹ Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50–51. – Ст. 2057, з наст. змінами.

Результати дослідження. У загальному розумінні юридична відповідальність є важливим засобом забезпечення законності і правопорядку, за допомогою якого припиняються неправомірні дії або бездіяльність правопорушників. З другого боку, вона формує межі правомірної поведінки суб'єктів суспільних відносин, сприяє формуванню в громадян поваги до закону і права, тому є істотним чинником побудови правової держави в Україні.

Сукупність обставин, наявність яких робить юридичну відповідальність можливою й необхідною, є підставою юридичної відповідальності. Відсутність сукупності таких обставин виключає таку відповідальність.

У філософії, психології та соціології соціальну відповідальність пов'язують із наявністю в людини свободи волі. Людині має бути притаманна пересічного (звичного – В. Б.) рівня свідомість і розумна свобода волі до діяння (дії чи бездіяльності). Така людина має бути здатною співвідносити свою поведінку із приписами соціальних норм крізь призму совісті й розумної індивідуальної та соціальної необхідності. Водночас компетентний суб'єкт суспільних відносин за таких умов має виконати одну зі своїх функцій – у разі порушення людиною приписів соціальних норм виявити й відреагувати належним чином, притягнувши її до відповідного виду соціальної відповідальності. У державі демократичного спрямування застосування наявних видів соціальної відповідальності має бути збалансованим щодо кожного виду порушення людиною приписів соціальних норм. Водночас недопустимим є зловживання найбільш суворими видами соціальної відповідальності. Кожному виду порушення соціальної норми має кореспондувати розумний (необхідний) і достатній вид і міра соціальної відповідальності.²

І якщо підґрунтям соціальної відповідальності можуть бути порушення будь-яких норм, що регулюють людські стосунки, то причиною правової відповідальності є наявність юридичних підстав, тобто порушення правових норм. Правові приписи містять у собі необхідні об'єктивні та суб'єктивні показники ознак поведінки, яку вони дозволяють кваліфікувати як протиправну, неправомірну. Заходи державного примусу (санкції), що можуть застосовуватися до порушників правових норм, містяться в санкціях правових приписів у вигляді вичерпного переліку примусових засобів (покарань).³

В юридичній науці прийнято відрізнити підстави притягнення до юридичної відповідальності та підстави настання юридичної відповідальності.

До першої категорії відносять сукупність обставин, наявність яких робить юридичну відповідальність можливою, а саме:

- наявність складу правопорушення (фактична підстава);
- наявність норми права, що прямо передбачає склад правопорушення (нормативна підстава).

До другої категорії відносять сукупність обставин, наявність яких робить юридичну відповідальність належною, а саме:

- факт учинення небезпечного діяння (правопорушення) – фактична підстава;
- наявність норми права, яка забороняє таку поведінку та встановлює відповідні санкції – нормативна підстава;
- відсутність підстав звільнення від юридичної відповідальності;
- наявність правозастосовного акта – рішення компетентного органу, яким покладається юридична відповідальність, визначаються вид і міра державного впливу – процесуальна підстава.⁴

У дослідженні ми зосередимо увагу на нормативній підставі, оскільки вона є наявною в обох категоріях вищезрозглянутих підстав настання і притягнення до юридичної відповідальності і відображає межі дозволеної поведінки суб'єктів суспільних відносин.

² Відповідальність у праві: філософія, історія, теорія : монографія / [І. Безклубий, С. Бобровник, І. Гриценко та ін.] ; за заг. ред. І. Безклубого. – К. : Грамота, 2014. – 448 с. – Серія «Про українське право». – С. 124.

³ Цвік М., Петришин О. Загальна теорія держави і права : [підручн. для студ. вищ. навч. закл.] / М. Цвік, О. Петришин. – Х. : Право, 2009. – 572 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://forlawyer.com.ua/knigi/zagalna-teorya-derzhavi-prava-cvk-mv/>.

⁴ Ведерніков Ю., Папірна А. Теорія держави і права : [навчальн. посіб.] / Ю. Ведерніков, А. Папірна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/12991010/pravo/ponyattya_vidi_yuridichnoyi_vidpovidalnosti#44.

Так, особливістю адміністративної відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення є те, що вона встановлюється двома рівними за юридичною силою нормативно-правовими актами: Кодексом України про адміністративні правопорушення⁵ (далі – КУпАП) і Законом. В обох нормативно-правових актах визначені склади правопорушень і санкції за їх вчинення.

Під час огляду ч. 3 ст. 24 Закону та ч. 1 ст. 166–9 КУпАП спостерігаємо певну тотожність норм, за порушення яких передбачено притягнення до адміністративної відповідальності, наприклад, порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації, вивчення клієнтів; неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання недостовірної інформації; порушення порядку зупинення операцій.

Варто зазначити, що конкуренція загального і спеціального законодавства, у нашому разі КУпАП і Закону, призводить до юридичної колізії. У разі виникнення колізії між актами загального і спеціального законодавства одного ієрархічного рівня застосовується акт спеціального законодавства.

Проте виникає питання: для чого законодавець передбачив ті самі підстави для притягнення до адміністративної відповідальності у двох нормативно-правових актах однакової юридичної сили.

Водночас на відміну від ст. 166–9 КУпАП, яка містить вичерпний перелік підстав для притягнення до відповідальності, абз. 7 ч. 3 ст. 24 Закону такий перелік розширює та чітко не визначає, що може ускладнити застосування положень Закону і призвести до безпідставного притягнення до адміністративної відповідальності.

Якщо розглянути процедуру притягнення до адміністративної відповідальності в зазначеній сфері, то видно, що провадження в справах про адміністративні правопорушення передбачене гл. IV КУпАП, тоді як ч. 9 ст. 24 Закону лише визначає процесуальний документ, яким оформлено рішення суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу санкцій, передбачених таким Законом.

Порядок розгляду Державною службою фінансового моніторингу України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і застосування санкцій затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27 березня 2015 р. № 366, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16 квітня 2015 р. за № 428/26873.⁶ Іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу також затверджено відповідні нормативно-правові акти.⁷

Може виникнути сумнів щодо врегулювання Законом саме процедури притягнення до відповідальності в справах про адміністративні правопорушення.

Наявність ч. 3 ст. 24 в Законі більшою мірою свідчить про неповне бажання законодавця виконати вимоги абз. 7 ч. 4 ст. 4 Закону України від 5 квітня 2007 р. № 877–V «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»⁸, якою передбачено, що виключно законами встановлюються санкції за порушення вимог законодавства і перелік порушень, які є підставою для видавання органом державного нагляду (контролю) припису, розпорядження чи іншого розпорядчого документа.

⁵ Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073–X // Відомості Верховної Ради Української Радянської Соціалістичної Республіки від 18 грудня 1984 р. – № 51, з наст. змінами.

⁶ Деякі питання застосування санкцій Державною службою фінансового моніторингу України : Наказ Міністерства фінансів України 27 березня 2015 р. № 366 // Офіційний вісник України від 5 травня 2015 р. – № 33. – С. 65.

⁷ Про затвердження Порядку розгляду Міністерством економічного розвитку і торгівлі України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 14 листопада 2012 р. № 1285 // Офіційний вісник України від 24 грудня 2012 р. – № 96. – С. 146.

Про затвердження Порядку розгляду справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та застосування санкцій : Наказ Міністерства юстиції України від 28 травня 2015 р. № 810/5 // Офіційний вісник України від 19 червня 2015 р. – № 46. – С. 268.

⁸ Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закону України від 5 квітня 2007 р. № 877–V // Відомості Верховної Ради України – 2007. – № 29. – Ст. 389, з наст. змінами.

Отже, частково передбачено контрольню-наглядову процедуру, тобто діяльність уповноважених органів (посадових осіб) щодо здійснення нагляду у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, оскільки Порядок проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 14 квітня 2015 р. № 436, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 5 травня 2015 р. за № 492/26937. П. 4 зазначеного Порядку містить виключний перелік підстав, які необхідно з'ясувати під час планової перевірки.

Сьогодні в Україні побудовано національну систему запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, головним елементом якої є Державна служба фінансового моніторингу України (далі – Держфінмоніторинг). Держфінмоніторинг є підрозділом фінансової розвідки адміністративного типу (виконує функцію посередника між правоохоронними органами і фінансовим сектором). Залежно від специфіки побудови національної системи фінансового моніторингу, Держфінмоніторинг буде наділений повноваженнями притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності.

Згідно зі ст. 221 КупАП, справи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 166–9 КупАП, розглядають судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів за наслідками розгляду протоколів про адміністративні правопорушення, що складаються уповноваженими на те посадовими особами суб'єктів державного фінансового моніторингу. Адміністративна відповідальність у порядку Закону накладається безпосередньо суб'єктами державного фінансового моніторингу.

Згідно з листом Держфінмоніторингу від 24 лютого 2017 р. № 754/0340–11, перевірки суб'єктів первинного фінансового моніторингу, нагляд за якими здійснює Держфінмоніторинг у 2015–2016 рр. не проводились і постанови не виносились.

Якщо досліджувати історичний аспект розвитку адміністративної відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, то необхідно зазначити, що конструкція правової норми ч. 3 ст. 24 Закону покращилась, оскільки редакція ст. 23 Закону України від 28 листопада 2002 р. № 249–IV «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»⁹ містила такий складник, як «може бути накладено штраф», що само собою є корупціогенним чинником, оскільки надає можливість на власний розсуд уповноваженій посадовій особі, що здійснює перевірку, визначати чи є правопорушення, чи немає.

Нині зазначена конструкція має імперативний характер і передбачає за вчинення правопорушення – застосування адміністративного стягнення у вигляді штрафу.

Адміністративна відповідальність за Законом встановлена ч. 3 ст. 24 і передбачає застосування штрафних санкцій до суб'єктів первинного фінансового моніторингу за невиконання (неналежне виконання) вимог Закону й інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Отже, законодавець передбачив, що вимоги, за які настає відповідальність, містяться не лише в Законі, а також і в інших підзаконних нормативно-правових актах, на що додатково варто звернути увагу, оскільки вищезазначене не узгоджується з вимогами п. 22 ч. 1 ст. 92 Конституції України, згідно з яким, виключно законами України визначаються засади цивільно-правової відповідальності; діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них.

Варто акцентувати увагу й на суб'єктах адміністративної відповідальності, передбачених ст. 166–9 КУпАП.

Так, особами, щодо яких можуть бути складені протоколи за вищезазначеними статтями КупАП, є посадові особи суб'єктів первинного фінансового моніторингу, громадяни-суб'єкти підприємницької діяльності, члени ліквідаційних комісій, ліквідатори або уповноважені особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, посадові особи підприємств, установ, організацій, громадян-суб'єктів підприємницької діяльності, які не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, тобто фізичні особи.

⁹ Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму : Закон України від 28 листопада 2002 р. № 249–IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 1. – Ст. 2.

Що стосується передбачених Законом суб'єктів відповідальності, то вони поділяються на суб'єктів первинного фінансового моніторингу – юридичних осіб і суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами (нотаріуси, адвокати, аудиторі, фізичні особи-підприємці, що надають послуги з бухгалтерського обліку, юридичні послуги або посередницькі послуги під час здійснення операцій із купівлі-продажу нерухомого майна).

Залежно від типу суб'єктів первинного фінансового моніторингу Закон передбачає різні розміри штрафних санкцій. Хоча можна припустити, що нотаріус, який посвідчує банківські угоди, може бути не менш «успішним», ніж маленька юридична фірма.

Закон передбачає шість блоків підстав притягнення правопорушників до адміністративної відповідальності, тоді як ч. 1 ст. 166–9 КУпАП тільки чотири. Розглянемо декілька з них, наприклад:

за порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації, вивчення клієнтів (осіб) у випадках, передбачених законодавством.

У ст. 9 Закону зазначено підстави, строки, суб'єктів проведення ідентифікації, верифікації, а також інформацію, яка має бути з'ясувана, тобто базові вимоги, які визначають ідентифікаційні процедури, хоча саме зобов'язання здійснювати ідентифікацію, верифікацію клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта й уточнення інформації про клієнта у випадках, установлених Законом, передбачено п. 2 ч. 2 ст. 6 Закону.

Варто зазначити, що п. 2 ч. 2 ст. 6 Закону передбачає, що ідентифікація, верифікація клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта й уточнення інформації про клієнта здійснюються у випадках, установлених Законом, тоді як відповідальність передбачається за порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації, вивчення клієнтів (осіб) у випадках, передбачених законодавством.

Терміни «закон» і «законодавство» не є тотожними, оскільки визначення «законодавство» є ширшим за значенням, бо, крім законів, охоплює й підзаконні нормативно-правові акти.

На відміну від положень абз. 2 ч. 3 ст. 24 Закону, ч. 1 ст. 166–9 КУпАП передбачає відповідальність за невиконання обов'язків суб'єктів первинного фінансового моніторингу, встановлених п. 2 ч. 2 ст. 6 Закону, у частині проведення процедур, а саме: ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, тоді як зазначене вище положення абз. 2 ч. 3 ст. 24 Закону не містить такої підстави для відповідальності, як уточнення інформації про клієнта. До того ж в абз. 2 ч. 1 ст. 9 Закону зазначено, що суб'єкт первинного фінансового моніторингу в процесі обслуговування клієнта зобов'язаний уточнювати інформацію про клієнта в порядку, встановленому відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу.

Потребує уточнення положення абз. 2 ч. 3 ст. 24 Закону в частині ідентифікації, верифікації, вивчення осіб.

Незрозумілими також є положення ч. 5 ст. 9 Закону, якими передбачено, що нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу може визначатися порядок доручення фінансовими установами третім особам здійснення ідентифікації та верифікації клієнта, і п. 2 ч. 2 ст. 6 та ч. 1 ст. 9 Закону, де саме на суб'єкта первинного моніторингу покладено обов'язок здійснювати ідентифікацію, верифікацію клієнта (представника клієнта) та нести відповідальність за порушення зазначеного вище обов'язку.

Згідно з абз. 1 ч. 16 ст. 9 Закону, встановлено, що нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу може визначатися додатковий перелік ідентифікаційних даних, які з'ясовуються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, тому може вимагатись інша інформація, не передбачена нормами Закону, що свідчить про наявність дискреційних повноважень у суб'єктів державного фінансового моніторингу.

Водночас ч. 17 тієї ж статті передбачено, що суб'єкти державного фінансового моніторингу можуть встановлювати особливості ідентифікації та/або верифікації клієнтів (представників клієнтів), вивчення клієнтів, уточнення інформації про клієнтів, залежно від специфіки діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу та/або ризиків клієнтів.

Зважаючи на вищезазначене, пропонуємо абз. 1 ч. 16 ст. 9 Закону викласти в такій редакції: «16. Нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону

виконують функції державного регулювання й нагляду за відповідними суб'єктами первинного фінансового моніторингу, може визначатися перелік додаткових ідентифікаційних даних, які з'ясовуються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, у разі

неподання, несвоєчасного подання, порушення порядку подання або подання Держфінмоніторингу недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством».

Важливим обов'язком, установленим ч. 2 ст. 6 Закону, є обов'язок суб'єктів первинного фінансового моніторингу подавати інформацію Держфінмоніторингу в установленому порядку, а також дотримуватися строків її подання.

Так, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний повідомляти Держфінмоніторинг про фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, протягом трьох робочих днів із дня їх реєстрації або спроби їх проведення.

Вичерпний перелік фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, передбачено ст. 15 Закону.

Так, триденний строк подання інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, необхідно рахувати від дня їх реєстрації або спроби їх проведення, що може бути різним, а тому дозволяє притягнути до відповідальності осіб за різні строки, що є неприпустимим.

Крім того, згідно з абз. 2 ч. 8 ст. 6 Закону, обов'язок подавати інформацію про фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, не поширюється на спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу, крім суб'єктів господарювання, які проводять лотереї та азартні ігри, зокрема й казино, електронне (віртуальне) казино, а тому вони не є суб'єктами адміністративної відповідальності за неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання недостовірної інформації про такі фінансові операції.

Закон передбачає обов'язок суб'єкта первинного фінансового моніторингу подавати інформацію про фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, а також інформацію про свої підозри щодо діяльності осіб або інформацію про свої підозри щодо їхніх активів, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані зі злочинном, передбаченим ККУ, і здійснюється в день виникнення підозри, або коли є достатні підстави для підозри або є спроба проведення фінансової операції, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій.

Така категорія, як «достатні підстави для підозри» є суб'єктивною категорією, оскільки кожна особа може на власний розсуд розцінювати наявність підстав для підозр, які є достатніми для прийняття виваженого рішення, а особливо, коли це стосується підозр щодо вчинення злочину, передбаченого ККУ. Отже, працівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу за освітою має бути не тільки бухгалтером або аудитором, а й юристом, оскільки така діяльність передбачає знання статей ККУ.

Віднесення фінансових операцій, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, передбачено ст. 16 Закону.

Варто зазначити, що така категорія спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу, як нотаріуси, адвокати, адвокатські бюро й об'єднання, особи, які надають юридичні послуги, аудиторі, аудиторські фірми, суб'єкти господарювання, що надають послуги бухгалтерського обліку, можуть не повідомляти Держфінмоніторинг про свої підозри в разі, коли відповідна інформація стала їм відома за обставин, що є предметом їх професійної таємниці, або має привілей на збереження службової таємниці, а також у випадках, коли вони виконують свої обов'язки щодо захисту клієнта, представництва його інтересів у судових органах і в справах досудового врегулювання спорів (ч. 5 ст. 8 Закону), а отже, не є суб'єктами адміністративної відповідальності.

Висновок. Наявні норми, які регулюють питання притягнення до адміністративної відповідальності за порушення законодавства в зазначеній сфері, становлять комплексну систему норм, яка потребує сьогодні вдосконалення й узгодження з метою однозначного та чіткого застосування.

Анотація

У статті розглянуто важливість чіткого визначення нормативних підстав притягнення до адміністративної відповідальності у сфері порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму і фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення у світлі останніх законодавчих змін, з огляду на те, що підстави адміністративної відповідальності визначають: межі дозволеної поведінки, вихід за які призведе до покарання; якість конструкції передбаченої законодавцем правової норми; співвідношення чіткості викладення норм із правильним і однозначним для всіх застосуванням, а отже, у певній частині розкривають зміст адміністративної відповідальності, динаміку її розвитку та реалізацію.

Summary

This article deals with the importance of a clear definition regarding the legal framework for the imposition of administrative sanctions in the area of preventing and combating money laundering, financing of terrorism and proliferation of weapons of mass destruction in the light of the most recent amendments to the legal acts, considering the fact that this legal framework of administrative sanctions defines: limits of tolerable action, overstepping those boundaries leads to administrative sanctioning; the design quality of the statutory legal norm, and the correlation of a precise legal norms formulation with an implementation correct and unambiguous for everyone so that they partially clarify the subject-matter of administrative responsibility, its dynamics and its implementation.

Використана література:

1. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50–51. – Ст. 2057, з наст. змінами.
2. Відповідальність у праві: філософія, історія, теорія : [монографія] / [І. Безклубий, С. Бобровник, І. Гриценко та ін.]; за заг. ред. І. Безклубого. – К. : Грамота, 2014. – 448 с. – Серія «Про українське право». – С. 124.
3. Цвік М., Петришин О. Загальна теорія держави і права : [підручн. для студ. вищ. навч. закл.] / М. Цвік, О. Петришин. – Х. : Право, 2009. – 572 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://forlawyer.com.ua/knigi/zagalna-teorya-derzhavi-prava-cvk-mv/>.
4. Ведерніков Ю., Папірна А. Теорія держави і права : [навчальн. посіб.] / Ю. Ведерніков, А. Папірна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/12991010/pravo/ponyattya_vidi_yuridichnoyi_vidpovidalnosti#44.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-X // Відомості Верховної Ради Української Радянської Соціалістичної Республіки від 18 грудня 1984 р. – № 51, з наст. змінами.
6. Деякі питання застосування санкцій Державною службою фінансового моніторингу України : Наказ Міністерства фінансів України від 27 березня 2015 р. № 366 // Офіційний вісник України від 5 травня 2015 р. – № 33. – С. 65.
7. Про затвердження Порядку розгляду Міністерством економічного розвитку і торгівлі України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 14 листопада 2012 р. № 1285 // Офіційний вісник України від 24 грудня 2012 р. – № 96. – С. 146.
8. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закону України від 5 квітня 2007 р. № 877-V // Відомості Верховної Ради України – 2007. – № 29. – Ст. 389, з наст. змінами.
9. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму : Закон України від 28 листопада 2002 р. № 249-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 1. – Ст. 2.

Володимир Беріско,

аспірант кафедри адміністративного права юридичного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка